

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/KTFO/04639-9/2020.

Tárgy: Hulladékgazdálkodási engedély

Ügyintéző: Sántha Emese

Hiv. szám: -

Telefon: (06-1) 224-9100

Melléklet: 1. számú melléklet

HATÁROZAT

A Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) a **Várpalotai Közszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely és telephely: 8100 Várpalota, Fehérvári út 7. 3209/2 hrsz., 3210/1 hrsz., 3210/3 hrsz., 3210/4 hrsz., KÜJ: 100433621, KTJ: 100806734, adószám: 11943972-2-19., statisztikai számjel: 11943972-3530-572-19., cégjegyzékszám: 19-09-505188, a továbbiakban: Engedélyes) részére – Engedélyes kérelmének helyt adva –

e n g e d é l y e z i

veszélyes hulladékok országos szállítását az alábbiak szerint.

1.) Az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenység megnevezése:

Szállítási tevékenység végzése jelen engedély 3.) pontjában felsorolt veszélyes hulladékok tekintetében.

2.) A hulladékgazdálkodási tevékenységgel érintett terület:

Magyarország területe.

3.) A hulladék fajtája, típusa és mennyisége:

Azonosító kód	Megnevezés	Mennyiség (tonna/év)
06	SZERVETLEN KÉMIAI FOLYAMATBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK	
06 01	savak termeléséből, kisereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék	
06 01 01*	kénsav és kénessav	0,5
06 01 02*	sósav	0,5
06 01 06*	egyéb sav	0,5
06 02	lúgok termeléséből, kisereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék	
06 02 05*	egyéb lúg	0,5
07	SZERVES KÉMIAI FOLYAMATBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK	
07 01	szerves alapanyagok termeléséből, kisereléséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék	
07 01 10*	egyéb szűrőpogácsák, kimerült felítató anyagok (abszorbensek)	0,5

08	BEVONATOK (FESTÉKEK, LAKKOK ÉS ZOMÁNCOK), RAGASZTÓK, TÖMÍTŐANYAGOK ÉS NYOMDAFESTÉKEK GYÁRTÁSÁBÓL, KISZERELÉSÉBŐL, FORGALMAZÁSÁBÓL ÉS FELHASZNÁLÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK	
08 01	festékek és lakkok gyártásából, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából, valamint ezek eltávolításából származó hulladék	
08 01 11*	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó festék- és lakk-hulladék	0,5
08 03	nyomdafestékek gyártásából, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék	
08 03 12*	veszélyes anyagokat tartalmazó nyomdafesték hulladék	0,5
08 03 17*	veszélyes anyagokat tartalmazó, hulladékká vált toner	0,5
08 04	ragasztók és tömítőanyagok gyártásából, kiszerezéséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék (a vízhatlanító termékeket is beleértve)	
08 04 09*	szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladéka	0,5
12	FÉMEK, MŰANYAGOK ALAKÍTÁSÁBÓL, FIZIKAI ÉS MECHANIKAI FELÜLETKEZELÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ HULLADÉK	
12 01	fémek és műanyagok alakításából, fizikai és mechanikai felületkezeléséből származó hulladék	
12 01 12*	elhasznált viasz és zsír	0,5
13	OLAJHULLADÉK ÉS A FOLYÉKONY ÜZEMANYAG HULLADÉKA (kivéve az étolajokat, valamint a 05 és a 12 főcsoportokban meghatározott hulladékot)	
13 02	motor-, hajtómű- és kenőolaj hulladék	
13 02 05*	ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj	30
13 02 08*	egyéb motor-, hajtómű- és kenőolaj	10
13 05	olaj-víz szeparátorokból származó hulladék	
13 05 01*	homokfogóból és olaj-víz szeparátorokból származó szilárd anyag	5
13 05 06*	olaj-víz szeparátorokból származó olaj	6
13 05 08*	homokfogóból és olaj-víz szeparátorokból származó hulladékok keveréke	35
13 07	folyékony üzemanyagok hulladéka	
13 07 01*	tüzelőolaj és dízelolaj	1
13 08	közelebbről meg nem határozott olajhulladék	
13 08 99*	közelebbről meg nem határozott hulladék	2
14	SZERVES OLDÓSZER-, HÚTÓANYAG- ÉS HAJTÓGÁZ HULLADÉK (kivéve a 07 és a 08 főcsoportokban meghatározott hulladék)	
14 06	szerves oldószer-, hűtőanyag- és hab/aeroszol hulladék	
14 06 03*	egyéb oldószer és oldószer keverék	2
14 06 04*	halogénezett oldószereket tartalmazó iszap és szilárd hulladék	5
14 06 05*	egyéb oldószereket tartalmazó iszap és szilárd hulladék	0,5

15	CSOMAGOLÁSI HULLADÉK; KÖZELEBBRŐL MEG NEM HATÁROZOTT FELITATÓ ANYAGOK (ABSZORBENSEK), TÖRLŐKENDŐK, SZŰRŐANYAGOK ÉS VÉDŐRUHÁZAT	
15 01	csomagolási hulladék (beleértve a válogatottan gyűjtött települési csomagolási hulladékot)	
15 01 10*	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	10
15 01 11*	veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladék, ideértve a kiürült hajtógázos palackokat	1
15 02	abszorbensek, szűrőanyagok, törlőkendők és védőruházat	
15 02 02*	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebből meg nem határozott olajsűrőket), törlőkendők, védőruházat	50
16	A HULLADÉKJEGYZÉKBEN KÖZELEBBRŐL MEG NEM HATÁROZOTT HULLADÉK	
16 01	a közlekedés (szállítás) különböző területeiről származó hulladékká vált gépjármű (ideértve a terepjáró járművet is), a hulladékká vált gépjármű bontásából, valamint karbantartásából származó hulladék (kivéve a 13, a 14 főcsoportokban, a 16 06 és a 16 08 alcsoportokban meghatározott hulladék)	
16 01 07*	olajsűrő	2
16 01 14*	veszélyes anyagokat tartalmazó fagyálló folyadék	2
16 02	elektromos és elektronikus berendezések hulladéka	
16 02 13*	veszélyes anyagokat tartalmazó kiselejtezett berendezés, amely különbözik a 16 02 09-től 16 02 12-ig terjedő hulladéktípusoktól	5
16 03	az előírásoknak nem megfelelő és nem használt termékek	
16 03 03*	veszélyes anyagokat tartalmazó szervesetlen hulladék	5
16 03 05*	veszélyes anyagokat tartalmazó szerves hulladék	5
16 05	nyomásálló tartályokban tárolt gázok és használatból kivont vegyszerek	
16 05 06*	veszélyes anyagokból álló vagy azokkal szennyezett laboratóriumi vegyszerek, ideértve a laboratóriumi vegyszerek keverékeit is	0,5
16 05 07*	használatból kivont, veszélyes anyagokból álló vagy azokkal szennyezett szervesetlen vegyszerek	0,5
16 05 08*	használatból kivont, veszélyes anyagokból álló vagy azokkal szennyezett szerves vegyszerek	0,5
16 06	elemek és akkumulátorok	
16 06 01*	ólomakkumulátorok	10
16 06 02*	nikkel-kadmium elemek	1
16 07	szállítótartályok, tárolótartályok, és hordók tisztításából származó hulladék (kivéve a 05 és a 13 főcsoportban meghatározott hulladék)	
16 07 08*	olajat tartalmazó hulladék	0,5
16 07 09*	egyéb veszélyes anyagokat tartalmazó hulladék	0,5
17	ÉPÍTÉSI-BONTÁSI HULLADÉK (BELEÉRTVE A SZENNYEZETT TERÜLETEKRŐL KITERMELT FÖLDET IS)	
17 01	beton, tégl, cserép és kerámia	
17 01 06*	veszélyes anyagokat tartalmazó beton, tégl, cserép és kerámia frakció vagy azok keveréke	10

17 02	fa, üveg és műanyag	
17 02 04*	veszélyes anyagokat tartalmazó vagy azzal szennyezett üveg, műanyag, fa	10
17 03	bitumen keverék, szénkátrány és kátránytermék	
17 03 01*	szénkátrányt tartalmazó bitumen keverék	10
17 03 03*	szénkátrány és kátránytermék	5
17 04	fémek (beleértve azok ötvözeit is)	
17 04 09*	veszélyes anyagokkal szennyezett fémhulladék	10
17 04 10*	olajat, szénkátrányt vagy egyéb veszélyes anyagot tartalmazó kábel	5
17 05	föld (ideértve a szennyezett területekről származó kitermelt földet), kövek és kotrási meddő	
17 05 03*	veszélyes anyagokat tartalmazó föld és kövek	10
17 06	szigetelőanyagokat és azbesztet tartalmazó építőanyag	
17 06 01*	azbeszttartalmú szigetelőanyag	0,5
17 06 03*	egyéb szigetelőanyag, amely veszélyes anyagból áll vagy azokat tartalmaz	20
17 06 05*	azbesztet tartalmazó építőanyag	10
17 09	egyéb építési-bontási hulladék	
17 09 03*	veszélyes anyagokat tartalmazó egyéb építési-bontási hulladék (ideértve a kevert hulladékot is)	30
19	HULLADÉKKEZELŐ LÉTESÍTMÉNYEKBŐL, A SZENNYVIZET KÉPZŐDÉSÉNEK TELEPHELYÉN KÍVÜL KEZELŐ SZENNYVÍZTISZTÍTÓKBÓL, VALAMINT AZ IVÓVÍZ ÉS IPARI VÍZ SZOLGÁLTATÁSBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK	
19 02	hulladék fizikai-kémiai kezeléséből (pl. krómtalanítás, ciántalanítás, semlegesítés) származó hulladék	
19 02 05*	fizikai-kémiai kezelésből származó, veszélyes anyagokat tartalmazó iszap	150
19 02 08*	veszélyes anyagokat tartalmazó folyékony, éghető hulladék	0,5
19 02 09*	veszélyes anyagokat tartalmazó szilárd, éghető hulladék	100
19 02 11*	veszélyes anyagokat tartalmazó egyéb hulladék	100
19 13	szennyezett talaj és talajvíz remediációjából származó hulladék	
19 13 05*	szennyezett talajvíz remediációjából származó, veszélyes anyagokat tartalmazó iszap	25
20	TELEPÜLÉSI HULLADÉK (HÁZTARTÁSI HULLADÉK ÉS A HÁZTARTÁSI HULLADÉKHOZ HASONLÓ KERESKEDELMI, IPARI ÉS INTÉZMÉNYI HULLADÉK), IDEÉRTVE AZ ELKÜLÖNÍTETTEN GYŰJTÖTT FRAKCIÓT IS	
20 01	elkülönítetten gyűjtött hulladék frakciók (kivéve a 15 01)	
20 01 21*	fénycsővek és egyéb higanytartalmú hulladék	2
20 01 27*	veszélyes anyagokat tartalmazó festékek, tinták, ragasztók és gyanták	0,5
20 01 33*	elemek és akkumulátorok, amelyek között a 16 06 01, a 16 06 02 vagy a 16 06 03 azonosító kóddal jelölt elemek és akkumulátorok is megtalálhatók	3

20 01 35*	veszélyes anyagokat tartalmazó, kiselejtezett elektromos és elektronikus berendezések, amelyek különböznek a 20 01 21-től és a 20 01 23-tól	8
A szállítási tevékenységbe bevonható folyékony halmazállapotú hulladékok mennyisége összesen:		59
A szállítási tevékenységbe bevonható szilárd halmazállapotú hulladékok mennyisége összesen:		645,5
Összesen:		704,5

4.) Bevezetendő biztonsági és elővigyázatossági intézkedésekre vonatkozó követelmények:

Az engedélyezett veszélyes hulladékok közúton történő szállítása Magyarország területén történhet, a hulladékok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságainak megfelelő, a környezet veszélyeztetését, szennyezését, a hulladékok szóródását, elfolyását kizáró módon.

A tevékenység végzése során bekövetkező esetleges haváriát – a kárelhárítás egyidejű megkezdésével – az illetékes vízügyi hatóságnak késedelem nélkül be kell jelenteni, az illetékes környezetvédelmi hatóság tájékoztatása mellett.

A tevékenység végzése során bekövetkező esetleges káresemény, szennyeződés esetén annak felszámolásáról, a terület eredeti állapotába való visszaállításáról Engedélyes köteles gondoskodni.

A veszélyes hulladék szállítója a veszélyes hulladék szállítását azt követően kezdheti meg, hogy a kitöltött szállítási lap további példányait birtokba vette, és ellenőrizte, hogy a szállítási lapon meghatározott adatok a hulladékon, illetve a hulladék csomagolásán feltüntetett jelölésnek megfelelnek, a hulladék csomagolása és a jármű állapota lehetővé teszi a biztonságos szállítást.

A veszélyes hulladék szállítását a veszélyes hulladék biztonságos és környezetszennyezést kizáró szállítására alkalmas járművel, módon és feltételekkel kell végezni.

A veszélyes hulladék szállítójának a szállítmány hulladékkezelőnek, kereskedőnek történő átadását követően az átadás tényét a szállítónál lévő valamennyi szállítási lap példányán igazoltatnia kell. A hulladékkezelő vagy a kereskedő a szállítási lap egy példányát a szállítónak visszaadja, amelyet a szállító igazolásként megőriz. A hulladékkezelő vagy a kereskedő a szállítási lap rá vonatkozó egy példányát bizonylatként megőrzi, a másik példányt a veszélyes hulladék átvételét követő 30 napon belül a hulladék átadójának visszajuttatja.

A kitöltött szállítási lapot Engedélyesnek 10 évig meg kell őriznie.

Rakodás, szállítás során megfelelő intézkedés megtételével és az elérhető legjobb technika alkalmazásával biztosítani kell a talaj- és a levegőterhelés megelőzését.

A szállítójármű tisztítása/karbantartása kizárólag olyan mosóban/szervizben történhet, amely arra megfelelő engedélyekkel rendelkezik.

A szállítójármű parkoltatását, tárolását úgy kell biztosítani, hogy csepegés, elfolyás ne történhessen, környezetszennyezést ne eredményezzen.

5.) Az engedély 2025. szeptember 16. napjáig hatályos.

6.) Az engedélyezett tevékenység bemutatása:

- a) A hulladékszállítási tevékenység lényeges jellemzői:
Az engedélyezett hulladékok szállítását Engedélyes tulajdonában lévő szállítójárművel végzi a hulladékok termelőitől, birtokosaitól az átvevőkhöz.

A hulladékok Engedélyes telephelyére az illetékes környezetvédelmi hatóság által kiadott külön hulladékgazdálkodási engedély alapján kerülhetnek be.

- b) Az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenység környezetvédelmi jellemzői:
A szállítójármű tisztítását és karbantartását Engedélyes végzi telephelyén.

A hulladékok szállítására alkalmazott szállítójármű levegőterhelése, illetve zajkibocsátása elhanyagolható a szállítási útvonalon haladó gépjárművek forgalma mellett.

Az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenység előírás szerinti végzése kizárja a talaj szennyeződését.

7.) A tevékenység végzéséhez szükséges egyedi feltételek:

a) személyi feltételek:

Engedélyes környezetvédelmi végzettséggel rendelkező alkalmazottat foglalkoztat az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos környezetvédelmi feladatok ellátására. Engedélyes az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenység végzéséhez megfelelő számú alkalmazottat foglalkoztat.

b) tárgyi feltételek:

- Engedélyes az engedélyezett szállítási mennyiségnek megfelelő számú és teherbírású szállítójárművel rendelkezik (a szállítójármű adatait jelen határozat 1. számú melléklete tartalmazza).
- A hulladékok szállítására használt üres szállítójármű tárolása a 8100 Várpalota, Hétvezér út 6. 3212/97 hrsz.-ú ingatlanon történik.

c) pénzügyi feltételek:

Az esetlegesen bekövetkező havária helyzet felszámolása céljából Engedélyes a Generali Biztosító Zrt.-nél 96100920723771600 kötvényszámon környezetszennyezési felelősségbiztosítással rendelkezik.

Engedélyes köteles a környezeti károk felszámolására szolgáló biztosítási szerződést az engedélyezett tevékenység befejezéséig hatályában fenntartani.

8.) A Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály (a továbbiakban: Főosztály) VE/NEF/1598-3/2020 ügyiratszámú szakkérdés vizsgálatáról szóló feljegyzésében tájékoztatta a Kormányhivatalt, hogy Engedélyes veszélyes hulladékok országos szállítására vonatkozó hulladékgazdálkodási engedélyének kiadása ügyében a megküldött dokumentációt a veszélyes hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére kiterjedő szakkérdés vonatkozásában áttekintette, és megállapította, hogy a hulladékgazdálkodási engedély kiadása az alábbi kikötések betartása mellett közegészségügyi érdeket nem sért:

- „1. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 44. és 46. §-a értelmében a köz- és magánterületeket a közegészségügyi követelményeknek megfelelő állapotban kell tartani.
2. A talajt, a vizeket és a levegőt nem szabad fertőzni, illetőleg olyan mértékben szennyezni, amely közvetlenül vagy közvetve az ember egészségét veszélyezteti.
3. A hulladékkezelésre szolgáló gépi és egyéb eszközök tárolóterületének rágcsáló- és rovar-mentesítését szükség szerint, de legalább évente el kell végezni. Az elkülönítetten gyűjtött biológiailag lebontható hulladék csak zárható eszközben gyűjthető, a gyűjtés helyét rendszeresen tisztítani és fertőtleníteni kell.”

A Főosztály felhívta a figyelmet az alábbiakra:

- „1. A dolgozók részére a munka jellegének megfelelő védőoltásokat a munkáltatónak kell biztosítani. (A dolgozók munkakörhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettségét a járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 9. §-a és az Országos Epidemiológiai Központ Módszertani levele szabályozza.).
2. A munkavégzéskor keletkező hulladékok kezelése során meg kell akadályozni a hulladékok szóródását, havária esetén gondoskodni kell a hulladék jellege szerinti mentesítésről.”

9.) Előírások, egyedi feltételek:

1. Jelen határozat 1 másolati példányát a hulladékgazdálkodási tevékenység végzése során a gépjárművön kell tartani.

2. Engedélyesnek a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetnie.
3. Az egyes szállítmányokra vonatkozó fuvarokmányokat és a nyilvántartást a vonatkozó jogszabályban előírt határidőig (10 évig) meg kell őrizni.
4. A veszélyes hulladékok kizárólag a szállítási lapon megjelölt átvevőnek adhatóak át, az átvevő engedélyében szereplő átvételi mennyiség erejéig.
5. A veszélyes hulladék szállítója a veszélyes hulladékot a birtokba vett mennyiségben, csomagolásban és összetételben a szállítási lapon meghatározott címre szállítja, és azt a hulladékkezelőnek vagy a kereskedőnek a szállítmányra vonatkozó valamennyi dokumentum bemutatását, illetve átadását követően átadja.
6. A veszélyes hulladék szállítója a szállítmány hulladékkezelőnek, kereskedőnek történő átadását követően az átadás tényét a szállítónál lévő valamennyi szállítási lap példányán igazoltatja. A hulladékkezelő vagy a kereskedő a szállítási lap egy példányát a szállítónak visszaadja, amelyet a szállító igazolásként megőriz.
7. Ha a hulladékkezelő vagy a kereskedő a veszélyes hulladékot a hulladék szállítójától nem veszi át, a szállító az átvétel megtagadás indokát, helyét és időpontját részletesen rögzíti a szállítási lapon, és a veszélyes hulladékot a hulladék átadójának haladéktalanul visszaszállítja.
8. Engedélyes telephelyére bekerülő hulladékok tárolása, kezelése (beleértve az előkezelést is) csak a hatáskörrel rendelkező, területileg illetékes környezetvédelmi hatóság által kiadott megfelelő engedély birtokában történhet.
9. Engedélyes tevékenysége során nem lépheti túl jelen határozatban szereplő éves mennyiségeket.
10. Amennyiben hulladékgazdálkodási tevékenységet nem érintő változás történik jelen engedélyben meghatározottakhoz képest, annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül Engedélyesnek azt a környezetvédelmi hatóságnak be kell jelentenie. A hulladékgazdálkodási tevékenységet érintő változást Engedélyesnek előzetesen kell bejelentenie.
11. Engedélyes nyilvántartásában a hulladék eredetének nyomon követhetősége céljából, a természetes személytől átvett hulladék esetében a jogszabályban előírt adatokat kezelheti.
12. A veszélyes hulladékot tilos más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani.
13. A veszélyes hulladékok kizárólag zárt, a hulladék kémiai hatásának, illetve a szállítás mechanikai igénybevételének ellenálló edényzetben, a környezet szennyeződését kizáró módon csomagolva vehetők át.
14. Sérült, vagy szivárgó veszélyes hulladékot tartalmazó küldeménydarabokat a szállítójárművön elhelyezni tilos!
15. Tilos a veszélyes hulladékot a települési vagy más nem veszélyes hulladék közé juttatni!
16. A veszélyes hulladékot szállító jármű útvonalát lakott területen belül úgy kell megválasztani, hogy az – a célállomás kivételével – lehetőleg a nagyobb közösségi épületeket, lakótelepeket elkerülje. Ilyen területeken forgalmi ok kivételével megállni és várakozni nem szabad.
17. A munkavállalóknak a szállított veszélyes anyag káros hatása ellen megfelelő védelmet nyújtó egyéni védőfelszerelést kell biztosítani.
18. A veszélyes hulladék szállítása során a hulladékról szóló 2012. CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) előírásai mellett a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vhr.) előírásait is be kell tartani.
19. Az ADR Megállapodás - a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló jogszabály - hatálya alá tartozó veszélyes hulladékok szállítása során, jelen engedélyben rögzített előírásokon túl az ADR és a KRESZ előírásokat is be kell tartani. A szállítójárművet el kell látni az ADR előírásai szerinti kötelező felszerelésekkel. Fentiekben túlmenően a szállítójárműveken rendelkezésre kell állnia a környezeti kármegelőzéshez, esetleges kármentesítéshez, illetve a környezetbe kikerült (kifolyt, kiszóródott) hulladékok felszedéséhez, felításához szükséges eszközöknek/anyagoknak, továbbá a hulladékkal szennyezett felítató anyag elszállítására alkalmas, erős falú, PE zsákoknak.
20. Engedélyesnek veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadót kell alkalmaznia a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóról szóló jogszabály előírásainak betartásával. A tanácsadó alkalmazásának tényét, alkalmazásának megszűnését és személyének esetleges változását a Közlekedési Hatóság részére Engedélyesnek a külön jogszabályban foglaltak szerint be kell jelentenie.

21. A szállítójárművön el kell helyezni a szállított veszélyes hulladék kezelésére, semlegesítésére vonatkozó írásbeli utasítást.
22. A szállítási lapokat a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kell kitölteni.
23. A veszélyes hulladékról vezetett bizonylatoknak meg kell felelni a Vhr. előírásainak, különös tekintettel a rendelet 1. mellékletében foglalt, szállítási lapra vonatkozó előírásokra.
24. A hulladékok kizárólag olyan átvevőnek adhatóak át, amely rendelkezik az adott azonosító kódszámú hulladékokra érvényes hulladékgazdálkodási engedéllyel, az engedélyében szereplő átvételi mennyiség erejéig.
25. Engedélyes a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékot kizárólag a Ht. 32/A. § (2) bekezdése alapján létrehozott szervezet nevében eljárva szállíthatja.
26. Engedélyesnek gondoskodnia kell arról, hogy a különböző hulladékfajták egymással nem keveredhetnek. A hulladékokat egymástól jól elkülönítetten kell szállítani.
27. A rakodás során törekedni kell arra, hogy a tevékenység végzése a lehető legkevesebb légszennyező anyag kibocsátása mellett történjen.
28. A tevékenység végzésénél tilos a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
29. Bűzzel járó tevékenység az elérhető legjobb technika alkalmazásával végezhető.
30. A hulladék szállítását csak olyan módon lehet végezni, amely alkalmas arra, hogy a hulladékok kiporzását, elfolyását megakadályozza annak érdekében, hogy a tevékenység során környezetszennyezés ne következzen be.
31. A folyékony hulladékok szállítását zárt konténerben vagy a csöpögést, elfolyást megakadályozó célgéppel kell végezni úgy, hogy a szállítás során lakosságot zavaró bűz ne kerülhessen a levegőbe.
32. Az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenységet az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül úgy kell végezni, hogy az ne jelentsen kockázatot a környezeti elemekre, ne okozzon lakosságot zavaró (határértéket meghaladó) zajt vagy bűzt, és ne befolyásolja hátrányosan a tájat, valamint a védett természeti és kulturális értékeket.

Jelen hulladékgazdálkodási engedélyezési eljárásában a Kormányhivatal megállapítja, hogy 180.000 Ft, azaz száznyolcvanezer forint összegű eljárási költség merült fel, amelyet Engedélyes megfizetett.

A határozat ellen közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, az kézbesítéssel véglegessé válik, ellene közigazgatási per indítható – az okozott jogsérelemre hivatkozással – a közléstől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszéknek címzett, de a Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezett esetén elektronikus úton benyújtott keresettel. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

INDOKOLÁS

Engedélyestől 2020. július 27-én kérelem érkezett a Kormányhivatalhoz veszélyes hulladékok országos szállításának engedélyezése iránt.

Engedélyes a kérelemhez mellékelte a környezetvédelmi végzettséggel rendelkező alkalmazott által készített engedélykérelmi dokumentációt és igazolta, hogy 180.000,- Ft-ot, azaz száznyolcvanezer forintot igazgatási szolgáltatási díj jogcímén megfizetett a Kormányhivatal számlájára, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet 2. § (1) bekezdésének előírása, valamint 1. melléklet 4.1. és 11. pontjai alapján.

A Kormányhivatal a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet) 30. §-a és 7. melléklet I. táblázat 4. pontja alapján 2020. augusztus 28-án megkereste az ügyben a Veszprém Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályt, aki VE/NEF/1598-3/2020 ügyiratszámom kiadott szakkérdés vizsgálatáról szóló feljegyzését az alábbiakkal indokolta meg:

„A Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály szakkérdés vizsgálatát kérte a Kormányhivataltól hulladékgazdálkodási engedély kiadására irányuló eljárásban.

A szakkérdés vizsgálatát megalapozó jogszabályok:

- Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény,
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény,
- A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény,
- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény,
- A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet,
- Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001.(X.25.) Kormányrendelet,
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet,
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet,
- A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet,
- A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet,
- A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet,
- A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet,
- A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet,
- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet."

A Ht. 2. § (1) bekezdés 26. pontja szerint: „hulladékgazdálkodás: a hulladék [...] szállítása [...]”

A Ht. 62. § (1) és (3) bekezdése az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„(1) Hulladékgazdálkodási tevékenység - e törvényben, valamint kormányrendeletben meghatározott kivétellel - a környezetvédelmi hatóság által kiadott hulladékgazdálkodási engedély [...] alapján végezhető.”

(3) A hulladékgazdálkodási engedély [...] iránti kérelmet a környezetvédelmi hatóságnál kell előterjeszteni a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott tartalommal.”

A Ht. 14. § (1) – (3) bekezdései alapján:

„(1) Hulladékot csak hulladékgazdálkodási engedély birtokában vagy nyilvántartásba vétel alapján lehet szállítani, kivéve ha

a) a természetes személy ingatlanhasználó az elkülönítetten gyűjtött háztartási hulladékot hulladékgyűjtő pontra, hulladékgyűjtő udvarba, átvételi helyre vagy hulladékkezelő létesítménybe szállítja,

b) a gyártó, a forgalmazó az átvételi kötelezettséggel érintett hulladékot hulladékkezelő létesítménybe szállítja,

c) a gazdálkodó szervezet nem üzletszerűen, alkalmilag, az elkülönítetten gyűjtött hulladékát saját járművével, másik telephelyén levő üzemi gyűjtőhelyre vagy átvételi helyre, hulladékgyűjtő pontra, hulladékgyűjtő udvarba, valamint hulladékkezelőhöz szállítja, vagy

d) a természetes személy ingatlan tulajdonos vagy ingatlanbirtokos által használt ingatlanon képződő, elkülönítetten gyűjtött 17 06 05* azonosító kódú, azbesztet tartalmazó építőanyag megnevezésű

veszélyes hulladékot az annak szállítására és tárolására alkalmas gyűjtőedényben, környezetveszélyeztetést kizáró módon – nem üzletszerű szállítás keretében – az (5)–(8) bekezdésben foglaltak betartásával hulladékgyűjtő pontra vagy hulladékkezelő létesítménybe szállítja.

(2) A hulladék szállítója felelős a hulladék rendeltetési helyére történő biztonságos eljuttatásáért.

(3) Szállításból eredő szennyezés esetén a hulladék szállítója gondoskodik az eredeti környezeti állapot helyreállításáról, így különösen a terület szennyezésmentesítéséről és a hulladék elszállításáról.”

A Ht. 56. § az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„56. § (1) Veszélyes hulladékot hulladékgazdálkodási engedély nélkül más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet.

(2) Veszélyes hulladékot nem lehet hígítani vagy összekeverni annak érdekében, hogy a veszélyes anyagok eredeti koncentrációja a hulladékot veszélyes hulladékká minősítő határérték szintje alá csökkenjen.

(3) Ha a hulladék keverésére hulladékgazdálkodási engedély nélkül kerül sor, az összekevert hulladékot - amilyen mértékben műszaki, környezetvédelmi szempontból és az ésszerű költségáfordítás figyelembevételével megvalósítható - szét kell választani.

(4) A környezetvédelmi hatóság - a megvalósíthatóságtól függően - a hulladékbirtokost a hulladék szétválasztására kötelezi, ha a (3) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget.”

A Ht. 58. § (2) bekezdése alapján:

„A veszélyes hulladék szállítása során a hulladékot - elektronikus formában is kiállítható - nyomtatvánnyal kell ellátni, amely tartalmazza az 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott adatokat.”

A Ht. 65. § alapján:

„(1) A hulladék termelője, kormányrendeletben meghatározott birtokosa, gyűjtője, szállítója, kereskedője, közvetítője és kezelője, valamint a közszolgáltató (a továbbiakban együtt: nyilvántartásra kötelezett) a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló kormányrendeletben meghatározott módon és tartalommal, a tevékenységével érintett hulladékról típus szerint a telephelyén nyilvántartást vezet.

(2) A hulladék gyűjtője, szállítója, kereskedője, közvetítője, kezelője az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásban a hulladék eredetének nyomon követhetősége céljából, a természetes személytől átvett hulladék esetében

a) a természetes személyazonosító adatokat, valamint

b) a lakcímet

kezeli.

(3) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartást a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározott azonosító kódok alapján kell vezetni.

(4) A nyilvántartást, üzennaplót, bizonylatot a nyilvántartás vezetésére kötelezett legalább 5 évig - veszélyes hulladék esetén 10 évig - megőrzi. Hulladéklerakó esetén a hulladéklerakási tevékenységről szóló nyilvántartás, üzennapló nem selejtezhető.

(5) A nyilvántartás vezetésére kötelezett a nyilvántartás alapján a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló kormányrendelet szerint a környezetvédelmi hatóságnak adatot szolgáltat, továbbá nyilvántartását a hatóság felhívása esetén a hatóság rendelkezésére bocsátja.”

A Ht. 71. § szerint:

„A tevékenységével okozható, előre nem látható környezeti károk felszámolását lehetővé tevő finanszírozás biztosítása érdekében környezetvédelmi biztosítást köt az a kormányrendeletben meghatározott gazdálkodó szervezet, [...]”

b) amely e törvény szerint hulladékgazdálkodási engedélyhez [...] kötött tevékenységet végez [...]”

Fenti jogszabályhelyek és Engedélyes kérelme alapján a Kormányhivatal megállapította az alábbiakat:

- A hulladék szállítása hulladékgazdálkodásnak minősül, mely tevékenység – jogszabályokban meghatározott kivételektől eltekintve – kizárólag hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető.
- Engedélyes által benyújtott kérelem a jogszabályokban foglalt előírásoknak csak részben tett eleget, ezért a Kormányhivatal PE/KTFO/04639-3/2020. ügyiratszámom hiánypótlásra hívta fel Engedélyest. Engedélyes a hiánypótlást teljesítette.
- Engedélyes igazolta a rendelkezésére álló pénzügyi eszközök meglétét.

- Engedélyes a hulladék szállításához szükséges személyi, tárgyi és közegészségügyi feltételeket, az alkalmazni kívánt technológiát, továbbá az eszközök, a berendezések és a szállítójármű műszaki és környezetvédelmi jellemzőit, azok állapotát, minőségét és felszereltségét igazoló dokumentumokat csatolta.
- Engedélyes kapacitásszámítással igazolta, hogy a 3.) pontban engedélyezett hulladékmennyiségnek – mind a folyékony halmazállapotú, mind a szilárd halmazállapotú hulladékok esetében – megfelelő szállítási kapacitással rendelkezik.
- Engedélyes csatolta nyilatkozatát, hogy a folyékony hulladékokat zárt konténerekben szállítja a környezet szennyezését kizáró módon.
- Engedélyes csatolta Várpalota Város Jegyzője által P05/870-2/2020. ügyiratszámra kiadott igazolás másolatát, mely alapján a 8100 Várpalota, Hétvezér út 6. 3212/97 hrsz.-ú ingatlanon az üres szállítójármű tárolható.
- Engedélyes igazolta, hogy rendelkezik Várpalota Város Jegyzője által P05/1093-4/2020 számon kiadott igazolással, amely alapján a 8100 Várpalota, Fehérvári út 7. 3210/3 hrsz.-ú telephelyén a szállítójármű karbantartása végezhető.
- Engedélyes igazolta, hogy rendelkezik a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által jóváhagyott vízjogi üzemeltetési engedéllyel, amely alapján a 8100 Várpalota, Fehérvári út 7. 3210/3 hrsz.-ú telephelyén a szállítójármű tisztítása végezhető.
- Engedélyes csatolta a környezetbiztonságra, az esetlegesen bekövetkező káresemény elhárítására vonatkozó tervet.
- Engedélyes benyújtotta a környezetvédelmi biztosítás megkötésének tényét igazoló dokumentumot.
- Engedélyes igazolta, hogy a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásába vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet) 7. §-a alapján környezetvédelmi végzettséggel rendelkező alkalmazottat foglalkoztat a környezetvédelmi feladatok ellátására.
- Engedélyes csatolta a korábbi hulladékgazdálkodási tevékenységről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § szerinti nyilatkozatot.
- Engedélyes igazolta, hogy a köztartozásmentes adózói adatbázisban szerepel.
- Engedélyes csatolta nyilatkozatát, hogy önkormányzat felé köztartozása nincs.

Fentiek alapján a Kormányhivatal megállapította, hogy a hulladékgazdálkodási engedély kiadásának a jelen határozatban foglaltak szerint akadályja nincs.

A Kormányhivatal felhívja Engedélyes figyelmét, hogy a Ht. 82/A. § (1) bekezdése alapján felügyeleti díj fizetésére kötelezett.

A határozat rendelkező részének 5. pontjában foglalt időbeli hatálya a Ht. 79. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra.

A Ht. 79. § (8) bekezdése alapján:

„A hulladékgazdálkodási hatósági engedélyezési eljárásokban az ügyintézési határidő 55 nap.”

Engedélyestől a kérelem 2020. július 27-én érkezett a Kormányhivatalhoz. Az ügyintézési határidőn belül a Kormányhivatal a döntés közléséről intézkedett.

A Ht. 84. § (1) és (2) bekezdései alapján:

„(1) A környezetvédelmi hatóság az e törvényben, valamint más jogszabályban meghatározott előírások teljesítése érdekében a hulladékbirtokost, a hulladék tulajdonosát, illetve a környezethasználót kötelezi

a) a jogszabályban foglalt vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségeinek betartására, illetve a jogsértő állapot megszüntetésére, ha az abban foglalt előírásokat a hulladék birtokosa, tulajdonosa, illetve a környezethasználót megszegi, teljesülésüket elmulasztja, illetve a hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy a minősítési engedélyhez kötött tevékenységet az engedélytől, a nyilvántartásba vételhez kötött tevékenységet a nyilvántartástól eltérő módon gyakorolja;

b) a környezetet veszélyeztető, szennyező, illetve károsító tevékenység felfüggesztésére, abbahagyására, az eredeti állapot helyreállítására;

c) a környezet szennyezése esetében olyan intézkedés megtételére, amely a környezetszennyezést csökkenti vagy megszünteti, a környezet károsodását kizárja.

(2) A környezetvédelmi hatóság - az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően - felfüggeszti, korlátozza vagy megtiltja a hulladékgazdálkodási engedélyhez, minősítési engedélyhez kötött tevékenység engedélytől eltérő vagy engedély nélküli, valamint a nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység

nyilvántartástól eltérő vagy nyilvántartás nélküli folytatását. A határozat azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.”

A 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A környezetvédelmi hatóság az engedélyt hivatalból visszavonhatja, ha

- a) az engedély jogosultja nem tesz eleget a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló kormányrendeletben meghatározott kötelezettségének,
- b) megállapítja, hogy a kérelmező a kérelemben valótlan adatokat szerepeltetett és az engedély kiadását ez érdemben befolyásolta,
- c) az engedély jogosultja a tevékenységét az engedélyben foglaltaktól eltérő módon gyakorolja, vagy
- d) az engedély jogosultja a hatósági ellenőrzést akadályozza.

(2) A környezetvédelmi hatóság az engedélyt hivatalból visszavonja, ha

- a) az engedély megadásához előírt feltételek már nem állnak fenn,
- b) az engedély jogosultja az engedélyezett hulladékgazdálkodási tevékenységgel felhagy, azt megszünteti, valamint
- c) a hulladékgazdálkodási tevékenység folytatása a környezet veszélyeztetésével, szennyezésével, károsításával jár.”

Amennyiben Engedélyes a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályok, vagy a rá vonatkozó hatósági határozat előírásainak nem tesz eleget, a külön jogszabályban meghatározottak szerint **hulladékgazdálkodási bírságot** köteles fizetni.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 124. §, valamint az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pont alapján az eljárási költség az igazgatási szolgáltatási díj. A fentiek értelmében a Kormányhivatal az eljárási költségről a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A Kormányhivatal határozatát az Ákr. 80. § és 81. §-ai és a Ht. 62. § (1) bekezdése alapján hozta meg.

A Kormányhivatal illetékességét és hatáskörét a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 8. §-a és 10. § g) pontja alapozza meg.

A rendelkező rész 3.) pontjában hulladékgazdálkodásba bevonható hulladékok körét a Kormányhivatal a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet szerint felsorolt azonosító kódszámok alapján állapította meg; a 4.) pontban foglaltak a Ht. 80. § (1) bekezdés e) pontján alapulnak; az 5.) pontban foglaltak jogalapja a Ht. 79. § (1) bekezdése és 80. § (1) bekezdés f) pontja; a 6.) pontja a 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. §-án alapul; a 7.) pontja a 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. §-án alapul; a 8.) pontja a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 30. §-án és 7. melléklet I. táblázat 4. pontja alapján; a 9.) pontja az alábbi jogszabályhelyeken alapul: 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdése, Ht. 6. § (1) bekezdése, Ht. 13. § (6) bekezdése, Ht. 65. §-a és a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-a, 28. § (2) bekezdése és a 30. § (1) bekezdése, valamint a Vhr. rendelkezései.

Jelen határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja. A Fővárosi Törvényszék illetékességét a Kormányhivatal a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 4. § (1) bekezdése és 13. §-a alapján állapította meg. A keresetlevél benyújtásának helye és ideje a Kp. 39. § (1) bekezdése alapján került meghatározásra. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Kp. 77. §-án alapul, amely szerint ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben az alperes a védíratban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. Az elektronikus ügyintézésre köteles személyek körét az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. §-a határozza meg. A 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 8. § alapján az országos illetékességű környezetvédelmi hatóság a Kormányhivatal.

Az engedély megléte nem mentesít a jogszabályok által előírt egyéb engedélyek megszerzése illetőleg nyilvántartásba vételi kötelezettségek teljesítése alól.

Jelen határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján a közléssel válik véglegessé.

Budapest, 2020. szeptember 17.

Dr. Tarnai Richárd kormány megbízott
névében és megbízásából:

dr. Vörös Viktor s. k.
főosztályvezető

A kiadmány hitelül:

Kapják: ügyintézői utasítás szerint:

A PE/KTFO/04639-9/2020. ügyiratszámú engedély 1. számú melléklete

- Engedélyes tulajdonában lévő 1 db szállítójármű (rendszer: FJJ-693).

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.

